

עפ"ת 38420/08/22 - גבריאלי שמעון וקסילשטיין ע"י נגד מדינת ישראל ע"י

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 38420-08-22 וקסילשטיין נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטים אלי אברבנאל, חיה זנדברג ומיכל שרביט
המערער גבריאלי שמעון וקסילשטיין ע"י ב"כ עוה"ד דרור
שוסהיים

נגד
המשיבה מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד קובי מושקוביץ

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דין שניתן בבית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת שרית זוכוביץקי) ביום 3.7.2022 בתיק גמ"ר 7744-03-21 שבגדרו נדון המערער לעשרה חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי ופסילה מלהחזיק רישיון נהיגה למשך שמונה שנים וכן פסילה על תנאי לתקופה נוספת, בגין הרשעת המערער בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 ובעבירה של תאונה שבה נגרם נזק לאדם ולרכוש, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 בצירוף סעיף 68 לפקודה.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן שהגישו הצדדים במסגרת הסדר טיעון, ביום 16.10.2019 סמוך לשעה 03:18 נהג הנאשם במכונית פרטית בכביש מספר 60 מירושלים לכיוון ביתר עילית, כשלצידו חברו זאב מרדכי וינברג ז"ל. בכתב האישום המוסכם נאמר כי "הנאשם, אשר נסע במהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך, חצה את המנהרה הצפונית והגיע לעיקול ימינה לפני המנהרה הדרומית. בשלב זה בשל מהירותו איבד הנאשם שליטה על הרכב, הרכב החל להסתבסב לכיוון ימין. תוך כדי הסבסוב רכבו של הנאשם סטה שמאלה לכיוון הנתיב הנגדי והתנגש עם חזיתו במעקה הבטיחות". עוד נאמר בכתב האישום כי, משהבחין נהג שהסיע את משאיתו בנתיב הנגדי במתרחש, בלם בלימת חירום, אך ללא הועיל ופגע במכוניתו של המערער. כתוצאה מהפגיעה נפגע המנוח בכל חלקי גופו, וכעבור יומיים, לאחר טיפול רפואי שקיבל בבית החולים, נפטר כתוצאה מהפגיעות. נזק רב נגרם גם למשאית.

3. מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו, עולה כי המערער מתמודד עתה עם משבר אקוטי עקב התאונה, על רקע קשיים קודמים. שירות המבחן סבור כי הטלת עונש מאסר לריצוי בין כתלי הכלא יוביל לפגיעה במצבו של המערער, יקשה עליו לטפל בבעיותיו ויפגע בהשתלבותו התעסוקתית המהווה עוגן ומקור יציבות עבורו. משכך ממליץ שירות המבחן על הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות על המערער.

מחוות דעת שהגיש הממונה על עבודות שירות, עולה כי המערער מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות במגבלות שנקבעו.

4. גב' לאה ויינברג, אימו של המנוח, מסרה כי בנה המנוח והמערער השתתפו יחדיו בשמחת בית השואבה בירושלים, ומשהתקשה המנוח לשוב לביתו בביתר עילית בשל העדרה של תחבורה ציבורית בשעה האמורה, התנדב המערער להסיעו. האם מסרה כי ביקשה מיוזמתה להגיע לבית המשפט כדי לספר על החברות הטובה בין בנה למערער וכדי למנוע מהמערער סבל מיותר. האם מסרה עוד כי היא מקבלת בהשלמה את קרות האירוע ואינה מאמינה כי הטלת עונש מאסר בפועל או בעבודות שירות תרתיע אחרים.

מדבריהם של עדי הגנה נוספים עולה, כי המערער מתקשה להתמודד עם תוצאות האירוע. בעבודתו הוא מגלה אחריות רבה ורצינות ומסייע בפרנסת המשפחה. עוד נטען כי המערער נהג באופן זהיר מאוד עד לאירוע.

5. בגזר דין מעמיק ומאוזן נקבע העונש האמור. בית משפט קמא הנכבד עמד על אורח חייו הנורמטיבי של המערער ועל כך שלטענתו אינו זוכר דבר מהאירוע הקשה. בגזר הדין צוין כי "הנאשם ביטא כאב וחווית אשמה עצמית על מעורבותו בתאונה וסיפר כי הוא חווה קושי נפשי מאז התאונה".

בגזר הדין נקבע כי רשלנותו של המערער היא לכל הפחות ברמה בינונית, ובשים לב לכך וליתר נסיבות העניין עומד מתחם העונש ההולם לעבירות שבהן הורשע על 12-24 חודשי מאסר ועל 8-15 שנות פסילה מלהחזיק רישיון, וכי בנסיבותיו של המערער יש לקבוע את עונשו על הרף התחתון של המתחם. בית המשפט דחה את בקשת ב"כ המערער לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בשל נסיבותיו המיוחדות של המערער ובשל שיקולי שיקום, אך קבע כי בשל שיהיו מסוים בהגשת כתב האישום יש לחרוג במידה מסוימת ממתחם העונש ההולם, אך אין להימנע מהטלת מאסר בפועל על המערער. בגזר הדין נקבע:

"עם כל הצער, על הקושי שיסב מאסר בפועל על הנאשם, עליו לשלם את חובו לחברה. על משפחות המנוחים לדעת כי דמם של יקיריהם אינו הפקר, כי מי שהביא למותם יתן על כך את הדין. אסונה של המשפחה הוא נצחי, עונשו של הנאשם עם כל הקושי הגלום בו אך זמני הוא".

6. ב"כ המערער טוען כי העונש שנגזר על המערער חמור ואינו מביא לידי ביטוי את נסיבותיו המיוחדות של האירוע ושל המערער, ובכלל זה אינו מביא בחשבון כי המערער עצמו נפצע פציעה ממשית בתאונה וכי נגרמה לו בגינה פגיעה נפשית חמורה. עוד נטען כי המערער לקח אחריות על האירוע מיד לאחר התרחשותו וכי אין במקרה שלפנינו הצדקה לסטות מהמלצת שירות המבחן, ולפיה אין לגזור על המערער מאסר לריצוי בין כתלי הכלא. לטענתו שליחתו של המערער למאסר תקטע את הטיפול הנפשי היום-יומי שהוא עובר ותפגע פגיעה בלתי הפיכה במאמציו להשתקם. משכך עותר הוא להעמיד את העונש על תשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וכן לקצר את תקופת הפסילה ולהעמידה על שש שנים מיום התאונה. לחלופין הודיע ב"כ המערער כי "המערער יסכים כי עונש הפסילה בפועל יוחמר ככל שאכן בית משפט יענה לבקשתו לבצע את המאסר בעבודות שירות", זאת אף שערעור על קולת העונש לא הוגש בתיק זה

מטעם המשיבה.

אמו של המנוח שהתייצבה גם לדיון בערעור, עתרה להימנע מהטלת עונש של מאסר בפועל על המערער. לדבריה הרתעת נהגים צעירים אינה בת השגה ומשכך אין בטיעון זה כדי להצדיק את שליחתו של המערער למאסר. האם הוסיפה כי ידוע לה כי המערער נוהג בישוב הדעת ובזהירות וכי אין המדובר בנהג פרוץ. האם הוסיפה: "לי זה לא יעזור מבחינת הבן שלי, אבל מבחינתי להכניס אותו למאסר זה כמו להרוג את הבן שלי פעם שנייה, אני ממש מבקשת לעשות מאמצים ולהתחשב בו כמה שאפשר שהוא יוכל לשקם את עצמו ולהמשיך לבנות את חייו".

המערער מסר כי השתתף בקבוצת תמיכה של אנשים הנמצאים במצבו, והתרשם כי נדון לעונש חמור מעונשם, אף שנסיונותיהם חמורות יותר ממעשיו ונסיבותיו. המערער הוסיף: "השלכות התאונה על הנפש זה דבר שלא אוכל לבטא במילים, אני מתמודד יום יום ולילה לילה עם מותו של חברי זאביק ז"ל. אני מצוי בטיפולים פסיכיאטריים ובמעקב פסיכיאטרי".

מחוות דעת של מנהלת המרפאה ועובדת סוציאלית במרכז הרפואי הרצוג בירושלים שהוגשה לבית המשפט, עולה כי המערער נמצא במעקב פסיכיאטרי במרפאה מחודש ינואר 2022. נמסר כי "התכנים בטיפול נוגעים בהתמודדותו של המערער עם התאונה והשלכותיה המלווים אותו יום-יום. הוא סובל מחרדה, פלשבקים, קשיי שינה, ירידה בתאבון ואי שקט כללי... מאז התאונה מצבו הנפשי של המערער הורע, הוא במצב שביר מאוד... אנו עם חשש כבד שהמאסר יביא להפסקת הטיפול ובכך יזיק להשתקמותו וירע את מצבו הנפשי. לאור זאת, אנו מצטרפות לבקשתו של המערער להפחית מעונשו ולהמירו לעונש אחר יוכל ליישם בקהילה ובכך לשמור על הטיפול, ומערכות התמיכה אותן אנו מבססות עימו יחד בתקופה האחרונה".

7. המשיבה סומכת ידיה על גזר הדין וטוענת כי אין עילה להתערבות בו. לטענתה "עמדת המשפחה שהיתה מאוד אצילית, פה יש את הקושי של הראיה הרחבה שרואה בית משפט קמא לעומת בית משפט של ערעור... מבחינה משפטית טהורה לא נפלה שגגה בהחלטת בית משפט קמא ואפילו הלך לקראת המערער כמה שיכול היה".

דיון והכרעה

8. ברגע מר אחד איבד המנוח זאב מרדכי וינברג ז"ל את חייו. בטרם מלאו למנוח 23 שנים נגדעו חייו, ותכניותיו להקים משפחה ולצאת לחייו הבוגרים ירדו לטמיון.

המנוח הוא אחד ממאות הרוגים בכבישי הארץ בכל שנה. אובדן החיים והסבל הנגרם למשפחות בשל האובדן הנורא, מחייבים, לצדם של אמצעים שיש לנקוט בתחום התעבורה, ענישה הולמת ומרתיעה. האירוע שלפנינו טרגי במיוחד - המערער, אף שלא היה מחויב לכך, נענה לבקשת המנוח והתנדב להסיע אותו בשעת לילה מאוחרת אל ביתו המרוחק מרחק רב מביתו. רק בשל הושטת עזרה זו נקלע המערער לסיטואציה הקשה שבה הוא נמצא עתה. זאת ועוד, המערער נפגע בתאונת הדרכים בגופו ובמיוחד בנפשו, ומתמודד עם תסמינים מובהקים של פוסט טראומה ועם

תחושת אשמה כבדה מנשוא.

צדק בית משפט קמא בקביעתו כי נוכח אובדן חיי אדם, ככלל אין מנוס מלגזור על המורשעים בעבירה שבה הורשע המערער עונש מאסר לריצוי בפועל. עם זאת במקרה החריג שלפנינו נותרה אי בהירות מסוימת בשאלת דרגת הרשלנות, ואין לפסול את האפשרות כי דרגת הרשלנות בנהיגתו של המערער הייתה בינונית-נמוכה. המערער סטה עם מכוניתו אל נתיב התנועה הנגדי בשל אובדן שליטה על ההגה, שנבע ממהירות נסיעתו שלא תאמה את תנאי הדרך. בכתב האישום המתוקן לא הובהר מהי המהירות שבה נהג המערער ומהי מידת חריגתה מתנאי הדרך. משכך בעניינו של המערער הזהירות מחייבת לצאת מההנחה המקלה עם המערער, ולפיה מהירות נהיגתו חרגה מתנאי הדרך במידה בינונית-נמוכה ולא למעלה מכך. נראה כי הדברים אף עולים בקנה אחד עם עמדת המאשימה בבית משפט קמא.

משכך ונוכח נסיבותיו של המערער: גילו הצעיר בעת האירוע ואורח חייו הנורמטיבי; קשייו המיוחדים לשאת בעונש מאסר בפועל נוכח אירועים שחווה כשהיה כבן 15 הנזכרים בתסקיר שירות המבחן מיום 29.8.2021; קשייו החריגים להתמודד בתחום הנפשי עם האירוע, לרבות מחשבות אובדניות; החשש כי קטיעתו של טיפול פסיכיאטרי חיוני שמקבל המערער תגרום לו נזק בלתי הפיך כאמור בחוות הדעת שהוגשה לנו; ובשים לב לעמדתה של אם המנוח ולתחינתה להימנע מהטלת מאסר בפועל על המערער, מצאנו לנכון להמיר את עונש המאסר בפועל שנקבע למערער בגזר הדין, במאסר לריצוי בעבודות שירות. עם זאת מצאנו לאזן את ההקלה האמורה ברכיב המאסר בפועל בהחמרה ברכיב הפסילה בפועל (ראו רע"פ 7650/11 חנוך שלו נ' מדינת ישראל (25.10.2011); עפ"ג (מחוזי מרכז) 47224-07-22 פלוני נ' מדינת ישראל (11.12.2022), זאת בהסכמת המערער.

אשר על כן הערעור מתקבל בחלקו באופן שחלף מאסר לריצוי בפועל, ירצה המערער תשעה חודשי מאסר בעבודות שירות, על פי חוות הדעת שהוגשה לבית משפט קמא ע"י הממונה על עבודות שירות, ופסילת המערער בפועל מנהיגה תעמוד על 12 שנה, בניכוי תקופת הפסילה המנהלית בת 90 יום שנקבעה בעניינו. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות יתייצב המערער ביום 1.2.2023 לפני הממונה על עבודות שירות.

פעם נוספת, ברצוננו להביע את תנחומינו למשפחת המנוח.

ניתן היום, ג' טבת תשפ"ג, 27 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.

מיכל שרביט,
שופטת

חיה זנדברג,
שופטת

אלי אברבנאל,
שופט

עמוד 4

